

Felvidéki Híradó.

KÖZMŰVELŐDÉSI, SZÉPIRODALMI, IPAR-, KERESKEDELMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési árak:

Egész évre	4 frt
Fél évre	2 „
Negyed évre	1 „

Felelős szerkesztő: **Fehér János.** Főmunkatárs: **Révész Lajos.**
 Kiadóhivatal: a turóc-szt.-mártoni „Magyar Nyomda”.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőségre, hirdetések és előzetesek a kiadóhivatalra címezve Turóc-Szt.-Mártonba küldendők.

Magánhirdetések legutányosabban, árszabály szerint Hivatalos hirdetések díja: 100 szögig 2 frt, ezután minden megkezdett száz szögig 50 kralt több.

Lapunk számára hirdetések elfogad a Hírteljes Igazság és a Magyar Távir. Iroda" hirdetői irodája Budapest, Gránátos-utca 1. szám.

Erős magyar társadalom.

Magyarországot társadalmi tette azzá, a mi. Az tette államán is. A magyar állam nyelvén és irodalmának renaissance a múlt század végén nem a kormánytól, hanem ennek ellenére a fölébredt magyar társadalomból indult ki, melynek mozgalmi azután elhatott a törvényhozás terméke. — Tudjuk azonban nagyon jól, hogy az alkotmányos törvényalkotás igazi korszakáig, a mikor valóban mind a két tényező, vagyis a törvényhozás és a korona egyetértő akarata biztosította a szentesített törvények végrehajtását, tehát 1867-ig, összes törvényeink vagy örökre, vagy jó időkig jámbor óhajlások maradtak. Hiszen törvényeink határozmányainak titkos kijátszása szülte a forradalmat és a szabadságharcot. A szabadságharc után könnyen végelgyöngölésbe eshetünk volna, ha nem önt az országba új egészséges vért az ellenálló képességű társadalom. A politikai kormányzat szuronyos hatalma nem birt a társadalom erejével.

A magyar társadalomnak tehát nagy feladata, örök hivatala van. Nem szűnt az meg ma sem, sőt talán még nagyobb követelményekkel áll szemben, mint azelőtt.

Most, ezredéves fennállásunk nagy ünnepekor nemcsak jogosult, de szükséges is a kérdés: akarjuk-e megalkotni az egységes, erős Magyarországot? Akarja-e elvállalni továbbra is a magyar társadalom azt a dicső munkát, melyet száz évvel ezelőtt a megkezdett, mely ötven évvel ezelőtt a diadal fellobbanásának fényében bálmulatba ejtette Európát, melynek eredményét nem bírta semmiféle zsarnokság és intrika megsemmisíteni, hanem átszármasztott reánk és élvezük gazdagságát. De sajnosan érezzük tökéletlenségét is. Ezért kell újra meg újra felhívunk a magyar társadalom: jer és munkálj tovább, biztosítsd ivadékaidnak a szépen indult véts gyümölcsét.

Ámde megdöbbentő, aggasztó jelenségek tárnak elénk. Midőn az ezredéves ünnepep körülvé kellene a nemzeti oltár elé vonulnia mindenkinek, a ki Magyarországnak hazáját

szereit és imádja, a kinek szent kötelessége hazájának javán dolgozni, erejét növelni, a kinek tudatában kell élnie, hogy ezen a földön, magyar földön csak egy nemzetnek, a magyarnak van isteni rendeltetése, politikai küldetése, történelmi létjoga és természetese jövője: belső viszalyl, fenekedést, osztály- és felekezeti harcot látunk járványnyá növekedni. A mindent egyesítő hazaszeretet nemes, közös érzése helyett nemcsak szórványosan, de sűrűn látjuk megnyilatkozni az egyéni gyűlölséget. Mintha megújulna a százados átok, midőn magasra tört nemzeti életünk fája, akkor törli le koronáját a vihar, vagy akkor örli meg összetartó rostjait a belső korhadás férgje. Történetünk lépten-nyomon e gyászos képekkel rettent bennünket. Így lenne ma is?

Hiába lett volna az új erőre kapott Magyarország küzdelme, szenvedése, fáradsága, százak és százak vértanúsága és megdicsőülése? Oly sokan vagyunk már, hogy egymás ellen fordulhatunk s kész prédául dobhatjuk saját magunkat a ránk leső fondor ellenségeknek?

A kik nem hatalmat, jogot, vagyonat akarnak osztani velünk, mert hiszen részesedtek benne s ha nem, részesedhetnek mindig becsülettel, de ki akarnának fosztani, ki akarnának szorítani bennünket, kiűzni saját otthonunkból, várunkból.

Hihetetlen, hogy a magyar társadalom, mely fenntartója és főlemlője volt hazájának, észre nem térne az utolsó napokban. Hogy ne kívánná önmaga erejével kiirtani sebjét, melyek, remélhetőleg, csak időleges természetű kelevények, még nem mérgezték meg az egész szervezetet, de alkalmasak rá, hogy megmérgezzék, tönkře legyék.

A különböző érdekharc mellett egy más nagy betegsége is van a mai társadalomnak, mely azonban közös baj más nemzetekkel; noha egyikben sem tehet annyit kárt, mint a miénkben, hol a társadalomnak még nincs meg egységes nemzeti jellege. Ez a századvégi betegség, minden ideális törekvés fitymálása, elvetése, kizárólag az érdekek hajhászása, angyai előny vég-céljával, bármint úton, még bűnös úton is.

Az egyéni képességnek meg nem felelő, soha ki nem elégíthető vágy tolakodó előre nyomulása egyfelől, a vagyontalann, úgynevezett kis emberek nyomása más felől. Ez a mai állapotok kórsága. Az első maga után vonja a számos visszaélést, erőszakosságot, csalást, gyilkosságot, és öngyilkosságot, melyeknek felsorolásától csak úgy hamzszegnek a lapok mindennap s melyek meglazítják, sőt megsemmisítik az embereknek egymás iránt való bizalmát, fölkeltik féltékenységét, irigységét, undorodását embertársaitól és végre a maga életétől, a másik fenyegető rémet szűll, a szocializmust, mely már gyökereiben támadja meg a mai társadalmat, még pedig nem a bűnös, hanem azt is, mely tudna és tud egységes lenni, utópiát írt zászlajára, kommunizmust, melyet ugyan soha nem fog tudni megvalósítani, de vele elámítja a bajokba döntött, visszaélő, telhetetlen tőke által nyomott proletariátust, melynek nem kell többé sem Isten, sem haza, csak osztokodás.

Óriási megpróbáltatás előtt áll a magyar társadalom.

Ki mutatja meg neki a herkulesi utat, ha magának nincs ereje, hogy azt kövesse?

Csak egy egyetlen jelszót kellene felkapnia: erős magyar társadalom! Ennek megértése és hűséges végrehajtása nem engedné felülkerekedni a szétzúllásra vivő aprólékos, csűf és veszedelmes külön érdekeket. Ebben a törekvésben ki van költe minden, a mi a magyar társadalmat megtisztíthatja, megdicsőítheti: erkölcsösség, hazafiság, emberszeretet, minden.

Vidéki városok ellen.

Ezeréves Magyarország cím alatt egy díszműnek csűfolt botránys munká jelent meg nemrég, s mint az első füzet bevezetőjéből olvassuk, a magyar kormány, a magyar királyi államvasutak és a kiállítás igazgatóságának megbízásából, támogatásával és közreműködésével kiadta Laurencik Gyula és mint a címlapon olvassuk, tartalmazza Magyarország legszebb tájainak, városainak, műkincseinek és a kiállítás nevezetességeinek fénykép gyűjteményét. Így áll a címlapon, amde a műben

A „FELVIDÉKI HIRADÓ” TÁRCÁJA.

Házi perpatvar.

Isten adta gyöngyfeleség
 Ne duzzogj hat, jer közelébb!
 Rosszul áll a harag néked
 E'csűfítja rózsás képed.

Beismerem: hibás vagyok,
 Hogy a »Grand«-ba jarogetok,
 De holnaptól . . . majd meglátod.
 Nem hagyom el szoknya rancod.

Azt mondod, hogy: »Alig hiszem! ?
 — Isten ugyse! Itt a kezem! . . .
 Ha még egyszer oda megyek:
 Kötni való betyár legyek.

— Tan csak nem sirsz? . . . Ne izéj hat!
 Valaki ha könyezni lát,
 Fel nem fogja mi van veled,
 Azt hiszi, hogy megvertelek!

— Elég volt már, legyen vége!
 Legyen köztünk szent a béke
 Adszá ajkad! — No még egyet!
 Ennél sokkal melegebbet! . . .

Bch éhes a kibékülés.
 Most meg a csók neki kevés.
 . . . Összeveszünk, hébe — hóba, . . .
 Így tart ez már évek óta!

Pintér Imre.

Adolf szerelme.

Írta: Dr. Beldi Izor.

Volt egyszer egy installateur, a ki légszesz- és vízvezetékek felszerelésével kereste meg mindennapi — pezsgőjét. Nem volt mar egészen fiatal és nem volt mar egészen karcsú, az élet örömeiből már alaposan kivette a maga részét.

Az installateur úr életében nagy szerepe volt a szombati napnak. »Hat napig dolgoztattal, a hetedik napon fizessél« szólnak a munkások. Ez a hetedik nap a szombat, a fizetésének, a listának napja. Nagy és nehéz nap, főleg annak, a ki reggel nyolc órákor még nem tudja, hogy miből fizet majd estí hat órákor.

Ilyen válságos helyzetben egyedűll megváltó: a váltó. Ez tudvalegőleg egy bélyeges uralp, a mely kitöltetlenű megér két-három forintot, kitöltve gyakran nem ér egy krajcárt sem. Az installateur úrnak aláírása is ilyen értékcsökkentő hatással volt a blankettára. Váltóját csak nagyon óvatosan fogadtak, kivált a mióta egynehányszor megóvatoltak. És gyakran megtörtént, hogy az installateur szombat déli előtt saját külön kon-

filisán sorra járta a bankokat, szövetkezteket és hitel-egyleteket, anélkül, hogy valójából csak egyet is tudott volna elhelyezni. Ilyenkor magankívűl volt, szűdta az egész világot és komolyan a nosulásre gondolt . . .

Néhány héttel ezelőtt, egy szép pénteki napon történt. Az installateur úr, kit rövidség okaért ezentűl mar csak Adolfnak nevezünk, a dunaparton találkozott Péterlaki építómester családjával. Fel és alá sétáltak egynehányszor, azután betértek egy kaveházba fagyialtozni. Mikor késő este hazafelé indultak, Adolf elkísérte Péterlakiékat, udvariasan karját nyujtva Mathild kisasszonynak, a Péterlakiékl adó lányanak.

Másnap, szombati nap lévén, Adolf úr korán reggel beallított ahoz az ismert pénzügyiokhöz, aki névrokna ugyan egy német fejedelmi családnak, de azért család-fajat csak a marcalli hitközségi metszőig vezetheti vissza.

A pénzügyiok, aki rendszerint hűvösen tárgyalta Adolf ügyeit ajánlatait, ezuttal feltűnő udvariasággal fogadta vendégét. Székkel és szivarral kínálta meg, szó nélkül leszámította (még hozzá mérsékelt provizióval) az elébe tett három elfogadványt, azután halkann, bizalmasan így szólott Adolf úr hoz:

— Nos, kérem szépen, hat lehet már gratulálni?
 — Gratulálni, és mihez?
 — Vagy úgy — igen? értem. Ich hab schon nix geredt!

Adolf úr innen elment az erszébettéri kioszkba reggelizni. A fizető-pincér bizalmas mosolylyal értésére

ezekből vajmi keveset találunk, pedig 4 nyelven is írja a kiadó, hogy a külföldnek akarja bemutatni Magyarországot.

Ez a Laurencic egy sült német, a ki egy szót sem tud magyarul, miután a megbízást megkapta, hozzá egy órási szubvenciót, elindult házánli további szubvencióért és a melyik város adott, azt betette a műbe, a melyik nem adott, azt kihagyta, s így történt, hogy a teljes mű 12 füzetben Magyarországból csak 11 várost, Erdélyből csak 2 várost találunk benne, ezzel ellentétben csak egyedül Budapestről 48 kép van a műben, mert a főváros 2500 fnt szubvenciót adott szintén. Zágráb város 500 fntot adott s ezért a 9-ik füzetbe csupa horvát képeket tett be, Zágrábról 9 képet közül, s még az apró Varsád is 2 képpel szerepel. Az egész műben Aradról egyetlen egy kép sincs, pedig Arad város 250 fntot szavazott meg, de mikor a polgármester kérdést intézett a kiadóhoz, hogy mit közöl ez összegért, Laurencic azt válaszolta, hogy miután az ország minden városát közli, tehát Aradról csak 2 képet közül, küldje a polgármester rögtön a 2 képet, a szöveget és a 250 fntot. Arad tanácsa az illetlen levélre azt válaszolta, hogyha a mű tisztességes, úgy kell, hogy Arad benne legyen, s két képet sok 250 fnt, tehát nem adja meg. Így maradt ki Arad teljesen.

Nincs benn a műben Debrecen, Kassa, Győr, Nagyvárád, Miskolc, Pécs, Komárom, Eger, Veszprém, Pápa, Ujvidék, Szombathely, Nagy-Kanizsa, Nagy-Károlyi, Szatmar, Baja, Zombor, Szabadka, Szolnok, Vác, M.-Sziget, Nyiregyháza és még egy nagy sereg szép magyar város, pedig a városok tanácsai ingyen küldték Laurencicnek tucat számban a szebbnél szebb fényképeket, s hogy kihagyta, annak nemcsak az az oka, hogy megtagadták a szubvenciót, az élelmes Laurencic Arad, Debrecen és több száz magyar város helyett reklámokat tett a műbe, például ős Budaváraról 3 képet közül, persze jó pénzért, közli Konstantinápolyt, sőt még a Pokol körképét is.

A 12-ik füzetben 16 gyárat közöl. Mindegyik gyáros 300–600 fntig fizette meg a képeket. Így Kugler udv. cukrászát is 600 fntot kellett fizetni 2 rossz képrért. A füzetben lévő bndapesti képeknek csaknem fele külön megvan fizetve a 2500 fnt szubvenció felül. Biztosító társulatokat, szállodásokat, fürdőket stb. mind megpumpolta Laurencic. Általában csaknem minden lapon van egy reklám, ha a kép nem az, hát akkor a szöveg. Így pl. a 7-ik füzetben a Nemzeti Színházat mutatja be, a szöveg 10 sor, s ebből is 3 sorban azt írja, hogy a színház mellett van egy fényes, nagyszerű szálloda!

Közül ölnék lakházat, oláh templomot, rúthen templomot, mind a három úgy néz ki mint valami istálló s az ilyen templomoknak csúfolt fabódéknak egész oldalak jutnak, — de a gyönyörű kassai dómot hiába keressük, nincs benn!!

Közli a kis Stubnya fürdőt, mert 50 fntot fizettek érte, de nem közli a 3 Tatráfürdőt egyikét sem, nem közli a magyar tengeri fürdőt Cirkvenicát, [sem Balatonfüredet]; a csodaszép Balatonról és környékéről egyetlen képet sem közöl.

Az egész mű olyan gyatraún van minden rendszer nélkül összeállítva, hogy igazán botrány.

Már az első füzetnél Laurencic a városok és gyáraik szubvenciójára számított és ezért oda nyomtatta az első füzet homlokára: 50.000 példány. Az utolsó (12-ik) füzetben pláne 62500 példányt emleget Laurencic úr, mert most a banderiumokat akarván kiadni.

Ha akadt olyan külföldi, aki megvette ezt a »diszmvévet«, úgy ne csodáljuk, hogy elment a kedve. Budapesten kívül még más várost is meglátogatni. Hiszen 4 nyelven is olvassa, hogy a kormány, az államvasutak stb. megbízásából van kiadva; szentül hiszi hát, hogy nincs több szép város Magyarországon, csak az a 11 a mi benn van; ezt a csorbát pedig csak úgy lehetne kikészírtülni, ha a kormány lelkismeretes magyar embert bízna meg e munkával, a ki ismeri e gyönyörű országot, mert Laurencic műve botrányosan rossz.

A francia írók és művészek színe java, élükön Lesseps-szel, 1885-ben bejárták az országot s elvitték hírünket a nagy világba, s érdemesnek tartották nemcsak írásban, de képekben is közölni, ismertetni hazánkat. Ezt a jó renomét ne tegyük tönkre. Inkább semmit se adjunk, mint ilyen gyarló reklam füzeteket. Ám csináljon Laurencic annyi reklámot, a mennyit akar, de ne az állam és városok pénzén és ne a kormány, miniszter, államvasutak cégével. Az államvasutak igazgató-sága féltucat szabadjegyet is engedélyezett Laurencicnak, a ki azután ezeket a jegyeket ügynökeinek adta, hogy azok utazzanak vidékre, — nem képeket szerezni, hanem szubvenciót. Sőt annyira visszaélt az államvasutak bizalmával, hogy asszonyoknak is kölcsön adta szabadjegyét, a mi tilos dolgot. Így a Szedegre vagy onnét jövő gyorsvonatokon gyakran utazott valami Reich-né nevű asszony, egy másik Fiúmné, egy harmadik Bécsbe, a kalauzok nagy ámulatára, mert eddig semmiféle szerkesztőségi jeggyel asszonyok nem utazhattak; az újítás dicsősége Laurencicé.

Lapszemle.

A »Národnie Noviny« f. évi 162. számában, »Várna legyen intő példa« címen a következő vezércikét látott napvilágot.

Várna őrizzen meg minden tisztességes embert a büntől és eltévelyedéstől, a nép elhanyagolásától; őrizze meg az urakat, papokat és tanítókat, nagyokat és kicsinyeket egyaránt a renegetok kergességétől, a nemzetiségek meg nem becsülésétől, szialmuktól és a nemzet hű fiait: a nemzeti eszme képviselői iránti alkalodásoktól; őrizze meg őket a nép gyilkosainak barátságától, a pogányokkal, istentagadókkal, bonvivánokkal való pajtáskodástól a nép rovására! Várna legyen az intő lobogó, hogy jövőben ne járjanak síkos úton s ne fogódzanak a nagy és kevésbé nagy úrficskak kabátjaiba, s ne alázják meg magukat buta megyei klikkek- és kupa-tanácsoknak, s ne hajlongjanak minden, a szolgáltat-készség legalacsonyabb ösztönével is alig bizó szolga-bíronak, (hisz azért szolga-bíró, hogy »szolgáljon, azért fizetik pénzzel), ne hanyagolják el a népet, ne taszítsák a sötétségbe és megalázásba s ne vessék meg a halenát és bocskort!

Az urak és papok megtapalták maguk, miként faj az, ha minden rühösnek meg van engedve labbal taposnia a törvényt s szuronyokkal szétkergetnie a máséknt gondolkodókat! Mi haszna volt gróf Zichy Nandornak abból, hogy excellentias, hogy belső utkos tanácsos s az aranygyapjus-rend tulajdonosa? A durva csendőr erőszaka és a stréber szoljabrócska elől ép úgy meg kellett hátrálnia, mint bármely utolsó kiszucamelléki zsellérnek.

Mit segített a papoknak a szentség, mit ért az ő öltönyük, arany-keresztjeik, s a máskülömben csókol, szentségeket osztó kezeik? Az erőszakkal szemben meg

kellett hátrálniok, mint valami hazatlan csöcselékek, Persze, midőn ugyanezt tették mi velünk nemzetiségiekkkel, akkor ezen urak óriási többsége halgatott, sőt tapsolt. Népünk erősen hitte már, hogy csak mi vagyunk azok a ragalyban nyavalygók, bélpoklosok, kikkel szemben helyén való minden szarnakság és erőszak. Hogy mi vagyunk azok, a kiknek mozdulniok sem szabad; hazaárulók, panszlávok s tudj! Isten micsoda kitagadottak!

Most legalább alkalma volt látni népünknek, hogy egész másképp állanak az ügyek. Az urak és papok meggyőződötték róla, hogy midőn állást foglaltak velünk, a nemzetiségi férfakkal szemben, a tót nyelv és nép ellen, akkor maguk által vágták az ágat, saját épületeiket falait ástak alá, saját kútjukba szórták a piszkot és saját kertjükbe eresztették a bakkecskét. Most már török az ág, felrebillen az épület, a kút nem szolgálhat éltető forrásvizet, a bővös kecskenyáj pedig úgy gyalogolja a kertet, hogy kopár maradt, mint a szerfi, telve a liberális kecskenyáj nyomaival.

Gróf Zichy Nandor úr, Rakovszky kamarás úr, és ti magyarizáló és minden megyei útmesternek bokoló plébános urak, lássatok, tapasztaljátok! Vétkecskvagytok, egytől-egy! Hogy a népet nem ronthatátok meg még egészen, nem a ti érdemetek, hogy a szép szóra összejött, nem a ti művetek! Nem a nép tért vissza a téveszett útról, hanem ti kerestétek fel. A nép a hegy, ti pedig mohamedánok. A nép az igaz, ti pedig a tévelygők. A nép az okos, ti pedig jártátok az esztelenység és magyaróni örülltség ösvényét. A nép az igazságos, ti azonban nem!!

Természetesen, ti még nem tálljátok a népet eléggé előkészítettnek, felvilágosodottnak és erősnek. De hany évtized surrant el kastélyaitok és paplakaitok fölött anélkül, hogy ezen idő alatt a humanus, politikai és főleg a nemzetiségi evangéliumok csak egy betűjét is hallhatta volna töleitek a nép? Törekedtetek-e arra, hogy a nép először is önmagát ismerje meg s megtanuljon mindenekelőtt önmagáról józauul gondolkodni? Mivel figyelmeztettétek a népet, hogy a nyelv az ő kincsiük, melyet megbecsülnök kell, s a mely nélkül nincs vallás, nincs műveltség, sem emberiség s jog, de még általában élet sem?

Semmivel! Magyaronizáltak, szabadelvűsködöttetek, uraskodtatok, szédítétek a stólat és a fizetést, fekete-kavátokat az istentagadókkal, kalabriász zsjátzókat a sziddókkal s kölcsön adátok nekik a templomi baldachynokat, harangoztatottak az ő vén banyáinknak, lakomat csaptok holmi kormány-biztosoknak, alispánoknak tömjénezettetek, a szószerken magyarád prédikáltak (eredetileg »izékali«, a m. magyaráz »povedálni«), a főispánok előtt görbítettétek hátgerinceiteket, a liberális jelöltek számára vezettétek a népet, mint valami oktalan csordát a mi jelölteinkkel szemben, a megbízottsági tagok választásánál elnököltek s elurtétek, ha a szolga-bíró csendőrökkel kergesse szét a választókat (Azó! Sofa esperes Hajban), végül nem oktattátok a népet, nem nyujtottatok neki jó nemzeti olvasmányt, nem árultatok a nép között hasznos műveket, nem vezértétek a népet a művelődéshez, nem szabadítottátok fel az uszorás zsidók, pálinkás gyilkosok anyagi nyomása alól nem alapítottatok számára élelmezési- és segélyegyleteket, nem tanfuttatok takarékszágra és ösegélyre, nem oktattátok kölcsönös szeretetre, egyet-érsre, nem világotítottok be útjaikat az áldásos, Krisztus s az ő apostolai által gyujított világgal, hanem igen is, megbuitottatok egy idegen nyelvnek az iskolákba való mértékfeletti behozatala által, de még e tekintetben

adta, hogy már ő is hallotta a nagy újságot, egy butor-kereskedő ismerőse odaült hozzá s árjegyzékkel kínálta meg, egymásután öt életbiztosítási ügynök jött oda asztalához és tebeleszélte a fejét a T. D. és L. D. táblákai előnyével, kiki magasztalva a saját társulatát és a sárga földig leócsarolva a többi konkurrens intézetet, három árúhá-talajdonos meghívta őt legújabb divatickeiknek megtekintésére, egy szomszédos fotográfus már most kérte megfizetöl megrendeléseit — Adolf úrnak zúgott a feje, de végre kisütötte, hogy az egész világ felőle azt hiszi, hogy jegyben jár Péterlaki Mathild al.

»És miért ne?« gondolta magában Adolf úr. »Nem olyan lehetetlen utóvégre. A tavalyi építész-bálon egész este foglalkoztam vele. És ő eléggé jól érezte magát a társaságomban. Csönya lány ugyan, nem is fiatal — de milyen jó partihe! Az öreg bizonyosan csak apának ad a leányával, de mindjárt megkapom az ő kundsajtját — azután az összeköttetés, a hitel — szóval ha ez sikerül, Adolf, te csinált ember vagy!«

És attól kezdve Adolf úr szerelmes lett Mathild kisasszonyba. Eszevesztetten udvarolni kezdett. Felesá-pott piperkőcnek: vörös nyakravalót, fehér mellényt és laktópant viselt. Jobb szemébe monoklit szorított.

Számozatlan flakkert bérelt és obsitot küldött annak a bizonyos orfeumbeli virágúr leányának.

Egész nap mindig csak Mathildon járt az esze. Alig tudott már másra gondolni, egészen elhanyagolta üzletét. Vagy ha dolgozott is, fakóvást sem ért a munkája. Szórakozottsága nem egyszer tetemes kárt is okozott neki.

Megtörtént, hogy vízvezetéket összeforrasztott a gázvezetéssel, hogy a lefolyó agyag-csatornának bevezette a fürdő-kádakba és a villamos-csengetyűt elhelyezte a klozetben. Minduntalan megkárosította ügyfeleit és önmagát és teljesen megütötte már amúgy is gyöngye labon álló üzletét.

Az állapot kezdett tűrhetetlenné valni. Azért is Adolf egy szép napon veté magának bátorságot, beállított Péterlakkiekhöz és megkérte Mathild kisasszonyt. Az meg szépen kikasarozta őt.

»Nézzén csak a tükörbe, tisztelt uram — mondá. »Azután nézzén meg engemet. Akkor azután tudhat mindent. Különbén is... nekem már van jegyesem. Egy fess tüzerhadnagy. És mihielt sikerült megpuhítani apuskát, azonnal megtartjuk a kőzfogót. De lássa csak Adolf úr! Itt az én nagynénem, özv. Bodenbacher Alojza — hisz ön jól ismeri különben! Próbáljon által

szerezését, az épen önnel való. Van Budán a Tabánban két szép háza, most ha meg lesz az új hid, az nagyon emelkedik értékben. Azután meg apuska minden áron ismét férjhez akarja adni nővérét — bizonyára kedvezni fog önnel! Higgyen nekem, az egészen önnel való partihe, hallgasson rám s fogadja meg tanácsomat

Adolf úr nagyon elszomorkodott e szavak hallatára. Szó nélkül kalapja után nyomt, búsan háza ballagott. Otthon levette magát a pamlagra és keservesen bőgni kezdett.

De azután hosszasan elgondolkodott és lecsillapult. Letörülte könnyeit, feleitőzködött és elment ismét hazulról. Egyenesen neki ment — telekkönyvi hivatalnak. Behatóan tanulmányozott ottan egy tabáni betétet...

Mult vasárnap kettős eljegyzést ünnepeltek Péterlaki úr zuglói nyaralójában. Az asztalfőnél két boldog mátkapár ült. Mathild kisasszony Havranek hadnagy kislehré simúlt, és özv. Bodenbacher Alojza asszony atólevele tartotta a szerelmeset Adolf. A házúr pedig, habzó pezsgőspohárral a kezében, éltette a boldog jegyeseket.

Az a bizonyos virágúr leány pedig azóta minden este más-más selyem blúzban árulja illatos portékáját...

tűtettek a szarnok és rossz törvényen is. Nem voltak hűek a tót nemzethez, melyből éltek, hanem kerestek magyar ideálok, melyek pedig úgy illeken hozták, vidékeikhez, plébániáikhoz és kastélyaikhoz, mint csalógnak a kobasz s galambnak a dőghús.

Természetesen, most jön a reváns; mi megbocsátunk nektek urak és papok, mint keresztényekhez illik, de már egyszer föl kellett tárni egész nyíltan az igazságot, habár keserű is s nem szívesen fogadjátok is.

Jón a jóvátevés; felejtünk és megbocsátunk. Megtálatok az utat. Magatok adtok ki immár tő folyóiratokat. Egy ponton találtakon egyszerre. Ugyanazt kezdtek tenni, a mit mi már hatvan esztendeje cselekszünk. Ti még csak tegnap kezdtétek. A mi ellen szítottok, az ime rátok nézve elkerühetetlen vált. Közéledünk. De ezzel közledek felettek mind ama ocsányi üldözések is, melyeket mi már félszázadon felül, hatvan esztendeje túrnunk.

Most látjátok, hogy nem a mi »panszlávizmusunk« okozta a dragonyos- és csendőri eljárásokat, a gyűlések felosztását, hogy nem azért lopták el közművelődési tőkénket, nem azért tulajdonították el közművelődési épületeinket (iskolákat és a Maticát), mert panszlávok vagunk, hanem azért, mert harcolunk a világgosságról a sötétség ellen, a nép érdekében az uszások ellen, szabadsággért a rabszolgaság ellen, nemzeti nyelvünk érdekében az érthetetlen nyelv általi butítás ellen, a tisztá erkölcs érdekében az ősbudavári disznó fajtalanóság ellen, a szűzséggért a bakzás és a hús emancipációja ellen, a szellemi kincsek érdekében az anyagi állatiaság ellen, becsületességért a korrupció ellen, nemzeti jogaink érdekében — nemzeti elnyomatásunk ellen, személyi jogainkért, a holmi haszontalan adminisztrátorok baszkodása ellen, nemes lelkűségért a hitványaság ellen, az emberi méltóság érdekében a — hátnyalas ellen, a férfiaság érdekében a minden szögálatra kész gyávaság ellen, s végre Krisztus igéinek nagy, szent s örök eszményéért, a kereszténységért a hiteltenség, isten tagadás, taludizmus és hőbort ellen.

— Úgy bizony, feltaláltuk egymást! Itt van Várna! Láttatok, tapasztaltatok! Mőgöttünk van ezer, de még különb Várna! Értjük a ti jogos haragotokat! De azt is tudjuk, hogy a harag egymagában nem használ! Egy dolog segíthet rajtatok: vissza a néphez, vissza a nemzethez, tőt nyelvhez, a természethez és vissza az Isten örök igazságosságához! Vezéreljétek népeteket: Mi annak örülünk. Szabad az út helyes és biztos! —

Szomszédunknak, a Narodnie Noviny-nak ezen cikke, csakugyan kezd már bennünket is kihozni a rendes kerékvágásból. Valóban nem tudja az ember, hogy nevetni avagy boszankodni kell-e ezen a sok szóba foglalt, de lényegében csak a panszlávizmus poszadt, roskadozó malmára vizet hajtó eszme-futtatásán. Hát lehet valaki oly naiv azok közt a néppárti magyar emberek közt, hogy e cikk olvasása után legott felcsap a panszláv eszme katonájává? Hát nem tudják azok a jó panszláv urak, hogy a magyar ember, tartozék bármely politikai pártához, első sorban mindig magyar ember szokott lenni? Ne örvéndjenek még panszláv uraim! Azok az urak és papok, a kik eddig a magyar nyelv érdekeiért harcoltak, soha sem fogtak önmöket egy követ fűjni. Kérdezzék meg csak őket! Épen azért cél nélkülünk látszik nekünk az egész cikk magas álláspontról tartott oktató és feddő tónusa. Sőt, szó a mi szó, de ha én néppárti volnék, ennek a cikknek olvasása után kijózanodva, arra törekednék, hogy a néppárt programja olyan módosításon essék át, a mely kizárja a nemzetiségiek támogatását. Nem jó a tüzzel játszani! Azok az urak és papok nem kényeres cimborái az a haza romlásra törekvő mindenféle nemzetiségieknek. Elkeseredésükben lehet, hogy szívesen szót váltottak önmökel, de ez még nem jelenti azt, hogy most önhöz csatfakoztak! Gondolkozunk csak egy keveset. A nyugodt megfontolás ki fogja önöket is józantani, s nekem igazat fognak adni.

HIREINK.

— A várna néppárti gyűlés, — mint tudostónk írja, — a néppárt őrjási kudarcával végződött. A felosztatásra okot maguk a vezető-személyek szolgáltatottak, a mennyiben a hatóság kiküldöttét, a ki szintén a tribünön foglalt helyet, ökleikkel támadták meg s a jelentéstételt végett a tribünre lépő csendőroket Zichy Nándor gróf izgatottan utasította tle. Zelenyák János képviselő legott helytelenítette a vezérferfiak eljárását. A népgyűlés a hatóság kiküldöttének felosztaló kijelentése után még megtartotta, a mennyiben Zichy Nándor megtartotta megnyitott magyar beszédét, utána pedig Zmeskal Zoltán beszélt a néphez, miközben a népmögök közé tőt szövegűt és pedig szemtanúk állítása szerint — a tribünről — lázító tartalmú nyomtatványokat dobáltak. A tőt kiáltványt így hangzik magyar fordításban:

Keresztények! Ma jőjtek össze, hogy vallásokat és nemzetiségetek megvédjétek. Meg kell mutatni, hogy elég már a nyomásból. A ti vallásokat eltiporják, mutassátok meg, hogy méltó utódok vagytok Ujra megfeszítitek a Krisztust és pedig azok, a kik őt először feszítették meg: a zsidók, azért köveztétek meg őket, hogy máskor ne sikerüljen nekik a gonosz tét.

Az ördög vigye őket! Azok uralkodnak fölöttek, a kiket vérvérjétekkel fizettek. A kiknek a ti szolgálatoknak kellene lenniök, mert szolga az, a kit fizetnek az úr pedig az a ki fizet.

Mutassátok meg, hogy ti urak vagytok és ők a ti szolgálatok. Ők, a kik a ti vérvérjétekkel megérdemelt pénzetekből élnek, isznak, esznek és ezek a főispán, alispán, szolgabírák és jegyzők.

Korbácsal verjétek meg őket, miként az úr az ő szolgálat.

Mert ők a ti hűtlen szolgálatok!

Ti azt igen jól tudjátok, hánszor panaszkodtok ezért. Ők a zsidóliberalizmusnak hibaváló szolgái, a kik szóják a ti véretek és pénzeitek!

De ti vagytok okai. Miért türitek azt, hogy más nyelven beszélnek mint ti? Miért ők magyarul, mikor ti tótul beszéltek?

Az úr csak egy lehet, a nép, az ő hite és nyelve. Ki tehát az a nép? Ti vagytok. Melyik a ti hitetek? A keresztény hit! Melyik a ti nyelvtek? A tót nyelv!

Éljen a keresztény tót nép és az ő tábora! Éljen a néppárt!

Zmeskal Zoltán nyíltan hangozta, hogy a párt a nemzetiségekkel tart s menteséül azt hozta fel, hogy Magyarország csak is ezek segélyével érhető meg ezredves fennállását, de hogy ezek kinek köszönhetik léteiket, azt felelte szellőzetni, mert persze bajláljál a panszláv tábor.

Beszéde után Zelenyák János képviselő tartott egy rövid záró beszédet, melyben a népet a törvény s annak képviselői tiszteletére buzdította s eközben az Isten is megújva a népmögök munkáját, egy hatalmas zápporalapon szétosztatta a gyűlést.

— Érdekes fejtegeti a „Narodnie Noviny“ őseink bejövételét hazánkba s Munkács és Szerencs helységek elnevezésének eredetét. Szerinte miként a hunok és avarok, úgy a magyarok is nomád nép lévén, nem jöhettek be új hazájukba erdőkön át, legfeljebb a Duna mentén, sem pedig löhötten nem vehették be a hegyen épült Munkács várát. Hogy pedig Munkácsnak a »munkács« és Szerencsnek a »szerencse« szóból képezheték őseink neveiket, azt kereklen tagadják, mert ők a két helység nevét a »muka« és »srec« tőt szóból származottnak tudják. Szerinte őseink Munkácsnál nem is voltak.

— Millénniumi emlékek. A lapokban naponta lehet olvasni, hogy az az és a város miféle intézkedésekkel iparkodik a millénnium évét megörökíteni. Mi, hónapokkal az előtt millénniumi ajándék fejében a lehető legkevesebbet: heti piacot kértünk. Lehet, hogy már tétettek e tárgyban lépések, de nem hallottunk róla semmit s annál kevésbé látjuk, hogy Turóc-Szt.-Márton piac számára alkalmas főtérrel heti piacot tartattak volna. Ugyan tisztelt intéző körök lássák már be egyszer, hogy nem csak égvél az ember! Hiszen csak egy tervezetet kell elkészíteni s egy beadványt mellékelni! Higgyék el nagy halára köteleznék e városha hivatalnokai osztályait! Legyen már egyszer világgóság mindenfelé; ne zárják el magukat a haladástól. Ne kényszerítsék ezt a »okat túró közönséget, hogy az önk körülgyűlésével s tehetségtelenségükre való rámutatással a külügyminiszterium legyen kénytelen fordulni.

— Liberális plébános. Miúva község r. kath. plébános a legközelebbi képviselő-választások alkalmával kormányparti programmal képviselő-jelöltek lép fel. A plébánost úgy az intéző körök, mint a liberális eszme hívei lelkesülten fogják támogatni. Papi körökben nagy megütözést keltett ez a hír, s az illető nem gyöz méltó feleleteket küldözgetni az őt sértő levelekre.

— Stubnya-fürdőben a vendégek eddigi száma az utolsó kimutatás szerint meghaladja a kétszázatot. A vendégek közt találjuk Erdélyi Sandor igazságügyminiszter úr ő nagyméltóságát és családját is. Különböző ország minden részéből érkeznek vendégek és pedig úgy egészségesek, mint betegek. A betegeknek áldások a telep hírvizei, az egészségeseknek pedig, főleg, ha pihenés céljából keressik fel, teljesen megfelelő az ott uralkodó csend, az ózonus levegő, a szépen berendezett s gondozott park, továbbá az erdei sétányok.

— Maga magát ütötte agyon a mult héten egy turóc-szent-mártoni szegény asszony. A szerencsétlen asszonyt halálba kergette az a körülmény, hogy elkötötte férjének egy forintját. A férjétől való féltelműtől üldözötve, kiment a sörházig, s ott maga magát egy ballával úgy ütötte fejbe, hogy rövid idő múlva meghalt.

— Statisztika a keresztény és a zsidók közti házasságról. A belügyminiszterium hivatalos lapja a »Belügyi Közöny« legutóbbi sz. érdekes kimutatást közöl a keresztények és izraeliták közötti házasságokról, melyből kitűnik, hogy a folyó év első négy hónapja alatt, az az január 1-től apríl végéig összesen 170 keresztény-izraelita házasságot kötöttek hazánkban. Ebből 87 esetben a vőlegény, 83 esetben a menyasszony volt keresztény. A 170 házasságból Budapestet kötetett 90, vagyis 53 százalék, vidéken kötött 80, vagyis 47 százalék.

— Jótékonyceülni színelőadás. A rutkai, alakulóban levő mükédelvi társaság, augusztus hó 1-én jótékonyceülni előadást rendez saját alapítókéje javára. A vasuti állomás I. osztályú éttermében. Színe kerül: »Millénnium«, allegorikus színmű, és Karcag Vilmosnak »Lemondás« című színműve. Az előadás este 8 órákor kezdődik. Előadás után tánc lesz.

— Villám-csapás. Folyó hó 23-án délután, két turáni és két szucsányi embert utolért a zápor-eső, mielőtt Szucsányba érhetek volna. A négy ember az eső elől menekülődött, egy nagy fa alá hűzödött. Itt történt aztán a szerencsétlenség, hogy a villám lecsapott a nagy fába, és pedig úgy, hogy egy embert menten agyoncsapott, a másikat annyira érte, hogy orrán, s száján vég fölly ki, sérülése veszélyes. A másik két ember pedig, a kik egy kissé távolabb álltak a fatól megszékültek.

Irodalom.

Magyarország Ezredve. Ket szegedi hírlapiró: Szmolányi Nándor és Liptai Károly a »Szegedi Híradó« befunkatársai nagy irodalmi és történeti munka elkészítésére vállalkoztak. Átérezve az ezredves ünnep fenégség voltát, elkölték, hogy »Magyarország Ezredve« címmel megírják az ezredves ünnep egész történetét. Képet adnak az utókornak a magyar király és királyi család, a magyar nemzet, a törvényhatóságok, iskolák, egyházak, testületek, ipar, mezőgazdaság, kereskedelem, tudomány, irodalom, művészet, zene stb. ezredves ünnepléséről. Az eszme hazafias és kiválóan hasznos, az alkotandó munka pedig maradóan becslé lesz. Az idő óramutatója csak századokat jelez a világtörténelem lapjain. Századokról regének a legendák, tizenögy százados maga a szeretet válása is, csak a magyar történelem foglal el egy ezredet az idők folyásából. Hogyne volnánk buszkek, féltékenyek erre a tiszázados multra, amelyben a sok banat mellett annyi fényes diadal, hadi dicsőség van letéve örökül, hogy erre a fényes ezredre csodálattal néz a világ. Rátettük most a koronát a tiszázados történelemre az ezredves ünnepekkel. Ennek a koronának nincs más drágaköve, mint a magyar hazaszeretet, nincs más pke, mint a koronás király iránt való hűséges ragaszkodás: am ezeket a drágaköveket jön hozának tanulni ez egész világ és a föld minden nemzetének gyermeke elviszi magával otthonába a magyarok iránt érzett szeretetét és bámulatát. Ez a ragyogás, amelyet a magyar hazaszeretet, ezredves szent történelem magából kisugározott, belemerül alá a fényes multba, amelyből ünnepekhez nélemény röpke pillanatra a történelemből kölcsönöztek. A földmives, iparos, kereskedő, hivatalnok szóval minden magyar ember, visszatér ünnep után munkahelyre és ez a fényes ünnep csak emlékeztetben, mesében, halvány képzetben fog élni az utókor előtt. Ha az ezredves ünnep ragyogását nem is tudjuk Vesta-tűként ébren tartani, munkalkodjunk azon, hogy egy pillanata, egy mórzsája se maradjon följegyzetlenül ennek a világtörténelmi nemzet-ünnepnek, legalább olvassák azok, akik nem láthatták, milyen ünnep volt az, a mely most bennünk mámorossá tesz dicsőségeit. A megjelenendő munka hazafias és eszményi célját bizonyítja az, hogy »Wlaccis Gyula vallás« és között. miniszter elfogadta a könyv ajánlását, amely mint forrásmunka is határozott értéket ígér. Ohajtandó, hogy ahová a szerzők adatkért fordulnak, az mielőbb a legnagyobb készséggel jutassuk el kezükhez. Ez hazafias kötelességünk. A nagy munka első kötete ez év október havában fog megjelenni.

Millénniumi album címe lesz annak az érdekes könyvnek, melyet a »Képes Csaldai Lapok« előfizetőinek sok sürgetésére és kedves kérdésére kiadni határozott. Ebben az albumban a »Képes Csaldai Lapok« előfizetői lesznek megörökítve és a kep alatt minden arckép tulajdonosának neve írott vagy szabadon választott jelmondatával. Azonkívül lesz ez albumban ebélszék, szép költemények és hasznos tudnivalók a divat, a társadalom, a kertészet és a könyhamivészet köréből. A »Millénniumi album« minden tekintetben kedves emléke lesz mindenkinek és dísz minden szalon asztalnak. Az előfizetők mielőbb a »Képes Csaldai Lapok« kiadóhivatalába (Budapest, vadász utca 14. sz.) kéreznék, mert csak meghatározott számú példányt nyomatattak, illetőleg annyi, ahány előfizető érkezett a »Millénniumi albumra«.

Nyiltér.

(Az e rovatban foglaltakról nem vállal felelősséget a szerk.)

Selyem-damaszt 65 krtól 14 forint 65 krig méterenként — valamint fekete, fehér, színes, Henneberg-selyem 35 krtól 14 krtól 65 krig méterenként sima, csikos, kockázott, mintázott, damaszt s. a. t. (mintegy 240 különböző minőségben, 200 szín és mintázatban s. a. t. a megrendelt aru postabér av valmentesen a házhoz szállítja; mintákat postafordulattal küld: Henneberg G. (cs. kir. udvari szállító) selyemgyára Zürichben. Svajcha címzett levelekre 10 kros, levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven írt megrendelések pontosan elintéztetnek. 6

Lóversenyek Tátra-Nagy-Lomnicon

1896. július 26., 28- és 30-án és augusztus 2-án.
A Magyar Lovarsportegylet által rendezve, kezdetétől mindig délután 3 óra 50 perctől.

A legkényelmesebb vonat a Budapestről (k. p. u.) éjjel 10 óra 40 perctől induló rendes gyorsvonat érkezik Nagy-Lomnicra 8 óra 32 perccel reggel; vissza 9 óra 20 perc este érkezik Budapestre, 8 óra 10 perccel reggel.

Ezenfelül minden luttatási napon Kassáról, Eperjesről, Lőcséről, Podolinból és Szepes-Bélából az összes közbeszállított állomások érintésével, de rendes zónadíjtétel mellett külön-vonatokat indulnak a versenyterre és vissza, a melyeknek menetrendje az egyes időpontokban kifüggesztve lesznek. A versenyek végével külön vonatok indulnak vissza minden irányban.

Helyarok a versenyterre: 1-ső hely 3 ft, II-ik hely 1 ft, III-ik hely 20 kr.

Jegyek kaphatók 1 nap a versenyek előtt: Uj-Tátrafüreden Kertész Tudor hazájában, O-Tátrafüreden Maurer Aloif úrnál, Kesmarkon Generatsch E. kereskedő úrnál, Tátra Lomnicon a furdipöznárnál, Poprad-Pelkán Elm Jozsef vendéglősnél, Kassán Kisvári Sándor úr cukrászdájában, Alsó-Tátrafüreden Öursfeld Károly kereskedő úrnál és a versenynapokon, Tátra-Lomnicon a versenyterren. — Restaurációk az I-ső és II-ik helyen, szüntogy totáliszteurók — Közbeszállított napokon Tátra-Lomnicon galamb-lövészet.

Hirdetmény.

Ezennel van szerencsém közhírré tenni, miszerint szövetkezetünk f. é. június hó 21-én tartott határozattal a szövetkezet feloszlatva mondatott ki.
Felszólítom ezennel az összes hitelezőinket miszerint a kereskedelmi törvény 249. § értelmében esetleges követeléseiket mai naptól számított hat hónapon belül jelentsek be illetőleg érvényesítsék.
Ruttkán, 1896. évi július hó 20-án.
Olsavszky Gyula,
elnök.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves háziszer ellentáit az idő megpróbálásának, mert már több mint 25 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésként alkalmazatik köszvényei, csúznai, tagszagatásai és meghűlésekéül és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt nem titkos szer, hanem igazi népszerez háziszer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 ft. üvegenként árban majdnem minden gyógyszerárban készletben van; főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapestben. Bevásárlás alkalmával igen óvatossak legyünk, mert több kisebbbörteku utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.
Richter F. Ad. és társa, rász és kir. udvari szőlők, Kúsdólatú (Thüringia).

Gabona-tisztítógépek frt 2650, 30.—, 34 és 46
szekskavágó gépek frt 1250-től feljebb.

Kitűnő kerékpárok (bicyclik), teljesen felszerelve, frt 130 —

Fischer Lajos turóc-szt.-mártoni akar, forduljon a ki vásárukat jól és olcsón vásárolni akar, forduljon a „Sportelna” átellenében.

(a „Sportelna” átellenében).

A legjobb varrógép (csak próbavarrás után fizetendő) frt 29—
Konyha-berendezés (40 db. edény és eszköz) frt 15—

Clayton & Shuttleworth

mezőgazdasági gépgyárosok © Budapest Váci-kört 63. sz.
által a legújanyosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcséplőgép-készletek 2/1, egész 12 lédörg, továbbjárgar, cséplőgépek, tisztító-rosták, kolozók, kaszáló- és aratógépek, boronák, szénagyűjtők.

„COLUMBIA” legjobb sorvetőgépek, szekskavágók, répvágók, kukorítasziszterók, daralók, öltő-malmok

Egytelmes aczél-ekék 2 és 3 vasu ekék
és minden egyéb gazdasági gépek.

Készletes árjegyzékek kérésre ingyen és bérmentve küldetnek.

„Zacherlin”

Különlegesség polókok, bábák, konyhatéreg ellen.
molyok a ház állatok parasztaival stb. stb. ellen.

csodálatraméltóan hat! Felülmulhatatlan szer mindenféle káros rovar biztos és gyors kiirtására, miért is a vevők milliói dicsérik és keresik. Ismertető jelei: 1. a lepecsételt palack, 2. a »Zacherlin« név.

Turóc-Szt.-Márton:	Graber Miksa és Pía Schwarz Kálmán Soltész L.	Liptó-Szt. Miklós:	Bodický D. M.	Liptó-Szt. Miklós:	Palka Péter Schavernochn G. Trnovsky Jozsef	Ruttka:	Gál Emil Schulz Armin Burda János
Liptó-Szt. Miklós:	Bodický D. M.	Moskóci:	Peri János Pía	Tot-Prona:	Skalák Gusztáv		

Turóc-szt.-mártoni Magyar Nyomda — Moskóci Ferenccé